

Dia Internacional de la Ciudad Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2017

El Dret a la Ciutat Educadora

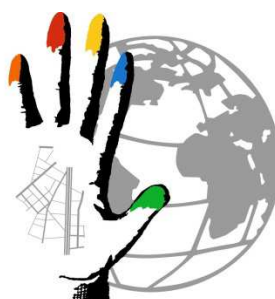

Dossier de Premsa

Octubre 2017

International Association of
Educating Cities
Association Internationale des
Villes Éducatrices
Asociación Internacional de
Ciudades Educadoras
Associació Internacional de
Ciutats Educadores

Contingut:

1. Qui som?
2. Quins són els nostres objectius?
3. Què és una Ciutat Educadora?
4. Què proposa la Carta de Ciutats Educadores?
5. Per què la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora?
6. Quan se celebrarà?
7. On se celebrarà?
8. Quin tipus d'activitats s'organitzaran?
9. Què va passar durant la primera edició del Dia Internacional?
10. El Dret a la Ciutat Educadora, lema de l'edició 2017
11. Quin rol juguen els governs locals a la Ciutat Educadora?
12. Quin és el paper de l'escola i la família a la Ciutat Educadora?
13. Quin és el paper de la societat civil a la Ciutat Educadora?
14. Per què és indispensable la participació ciutadana en la construcció de la Ciutat Educadora?

1. Qui som?

L'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE) és una organització sense ànim de lucre que reuneix els governs locals compromesos amb l'acompliment de la Carta de Ciutats Educadores, la qual constitueix el full de ruta d'aquest moviment mundial iniciat l'any 1990 amb motiu del I Congrés Internacional de Ciutats Educadores, i que es va constituir formalment en associació el 1994.

Actualment, **490 ciutats de 36 països** de tots els continents formen part d'aquesta Associació. (Llista completa a: <http://www.edcities.org/ca/llista-de-ciutats-associades>)

Un Comitè Executiu format per un conjunt de 15 ciutats de diferents latituds s'encarrega de dirigir, gestionar i representar l'AICE. Aquestes ciutats actualment són: Barcelona, Cascais (Portugal), Changwon (República de Corea), Granollers, Lisboa (Portugal), Lomé (Togo), Medellín (Colòmbia), Morelia (Mèxic), Porto (Portugal), Rennes (França), Rosario (Argentina), Santo André (Brasil), Sorocaba (Brasil), Tampere (Finlàndia) i Torí (Itàlia).

2. Quins són els nostres objectius?

- Promoure l'acompliment dels principis establerts a la Carta de Ciutats Educadores.
- Fomentar el diàleg, la reflexió, l'intercanvi i la cooperació entre les Ciutats Educadores.
- Posar en valor el rol dels governs locals com a agents educadors i fomentar el seu reconeixement com a actors clau per fer front als reptes del segle XXI.
- Enfortir les capacitats institucionals i millorar la governança a les ciutats membre.
- Portar la veu dels governs locals a instàncies internacionals i nacionals en temes d'interès per a les ciutats associades.

3. Què és una Ciutat Educadora?

La Ciutat Educadora és aquella que aposta per l'educació (formal, no-formal i informal) com a eina de transformació social, mobilitzant i articulant el màxim nombre possible d'agents educatius que intervenen al territori. Parlem d'una educació que es prolonga al llarg de tota la vida i que travessa les diferents esferes de la vida ciutadana.

Implica el compromís amb un model de ciutat basat en els principis d' inclusió i igualtat d'oportunitats, justícia social, democràcia participativa, convivència entre diferents cultures, diàleg entre generacions, promoció d'un estil de vida saludable i sostenible, planificació d'una ciutat accessible i interconnectada, cooperació, pau, etc. Principis, tots ells, recollits a la Carta de Ciutats Educadores.

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2017

El Dret a la Ciutat Educadora

4. Què proposa la Carta de Ciutats Educadores?

És un manifest de 20 principis que descriuen com és una Ciutat Educadora i defineixen estratègies i àmbits d'actuació.

La Carta va ser elaborada durant el Primer Congrés Internacional de Ciutats Educadores celebrat a Barcelona el 1990 i actualitzada els anys 1994 i 2004. Neix amb la intenció de convertir-se en un instrument polític i de mobilització a les ciutats. En aquesta Carta, el **Dret a la Ciutat Educadora** és considerat com l'expressió fonamental dels drets col·lectius, socials, econòmics i formatius de totes les persones, en el marc dels principis de llibertat, equitat, dignitat i solidaritat.

Tots els habitants d'una ciutat tindran el dret de gaudir en condicions de llibertat i d'igualtat, dels mitjans i oportunitats de formació, entreteniment i desenvolupament personal que la pròpia ciutat ofereix. El dret a la ciutat educadora es proposa com una extensió del dret fonamental de totes les persones a l'educació. La ciutat educadora renova de manera permanent el seu compromís amb la formació dels seus habitants al llarg de la vida en els aspectes més diversos. I perquè això sigui possible haurà de tenir en compte tots els grups, amb les seves necessitats particulars... (Principi 1, Carta de Ciutats Educadores).

5. Per què la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora?

Després de més de 25 anys de recorregut, l'Associació Internacional de Ciutats Educadores va acordar fixar el dia 30 de novembre com a Dia Internacional de la Ciutat Educadora, amb l'objectiu de crear consciència a escala mundial de la importància de l'educació com a motor de canvi i sumar nous aliats en favor d'aquest model de ciutat.

Aquest any 2017, se **celebra la segona edició del Dia Internacional de la Ciutat Educadora**, després d'una primera edició reeixida.

Amb aquesta celebració global, l'AICE pretén, també, contribuir a la consecució de l'Agenda 2030 per a un Desenvolupament Sostenible. Aquesta agenda, elaborada mitjançant un diàleg sense precedents entre els estats membre de les Nacions Unides, els governs locals, la societat civil, el sector privat i altres agents, atorga especial importància a les ciutats (Objectiu de Desenvolupament Sostenible 11) i a l'educació de qualitat per a tothom i al llarg de la vida (ODS4).

6. Quan es celebrarà?

Les activitats es concentraran al dia **30 de novembre** per commemorar que en aquest dia de 1990 es va proclamar la Carta de Ciutats Educadores, a Barcelona. Concentrant les activitats de totes les ciutats en una mateixa data, es pretén donar

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2017

El Dret a la Ciutat Educadora

visibilitat al caràcter global d'aquesta celebració. Hi haurà també la possibilitat prolongar les activitats al llarg de la setmana.

7. On se celebrarà?

Aquest Dia se celebrarà a totes les ciutats de l'Associació que hi vulguin participar, així com en totes aquelles altres que desitgin comprometre's en la construcció de ciutats que ofereixin oportunitats per al creixement personal i col·lectiu, en base a una educació inclusiva i de qualitat per a tothom al llarg de la vida.

8. Quin tipus d'activitats s'organitzaran?

Una de les activitats proposada per a aquest any és la lectura pública d'una Declaració de les Ciutats Educadores en reconeixement a la tasca que desenvolupen els agents educatius de la ciutat, tant de l'àmbit de l'educació formal com de la no-formal. Declaració que anirà acompanyada d'un aplaudiment col·lectiu de reconeixement a determinades persones, col·lectius o entitats, elegits de forma participativa per la ciutadania.

D'altra banda, es farà una crida al compromís ciutadà amb la Ciutat Educadora, exemple d'això és la campanya #JoEmComprometo. La proposta és que aquesta campanya estigui liderada pel mateix alcalde o alcaldessa i l'equip municipal, als quals es convida a comprometre's amb una acció educadora a l'abast que qualsevol ciutadà (per exemple: desplaçar-se en transport públic / bicicleta a la feina, vetllar per la neteja de l'espai públic, separar els residus a casa seva, etc.).

Una altra de les propostes singulars d'aquest any, és que es convida a les ciutats a replicar una bona pràctica d'una altra ciutat educadora. Entre les propostes es troben:

- **Metrominuto** (Pontevedra, Espanya): mapa de fàcil lectura que pretén impulsar la mobilitat de vianants. Amb un disseny inspirat en els plànols de transport urbà, expressa la distància i el temps a peu entre equipaments, transports públics, zones comercials, serveis, etc. L'objectiu és desmitificar el temps que es triga entre diferents punts d'interès visualitzant que aquests poden realitzar-se caminant.
- **Night run** (Torres Vedras, Portugal): recorreguts nocturns per la ciutat que tenen com a objectiu promoure un estil de vida saludable, el coneixement de la ciutat i l'apropiació de l'espai públic. Cada setmana s'escull un monument, edifici emblemàtic o un altre punt d'interès pel qual passaran els participants, els quals tenen l'oportunitat de redescobrir la seva ciutat.
- **Biblioteca Humana** (Mèxic DF): els llibres que es consulten a la Biblioteca Humana són "llibres humans"; persones que, per la seva situació personal o la seva adscripció a un grup que ha estat motiu de discriminació, tenen alguna cosa que explicar i es presten voluntàries per convertir-se en llibre. El projecte permet reduir prejudicis i estereotips, promovent el diàleg i la comprensió mútua.

A aquestes accions se sumaran moltes altres activitats culturals, lúdiques i festives que pretenen dinamitzar l'espai públic i fer visible el compromís de la ciutat amb l'educació.

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2017

El Dret a la Ciutat Educadora

9. Què va passar durant la primera edició del Dia Internacional?

Alcaldes i alcaldesses de **142 ciutats de 18 països** van sumar la seva veu a la celebració de la primera edició. També es va comptar amb l'adhesió d'organitzacions com ONU-Hàbitat, Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), ICLEI o Mercociudades, així com d'experts d'arreu del món.

Les ciutats participants van organitzar actes variats, per a persones de totes les edats: conferències, tallers, diàlegs, exposicions; visites d'estudi; jornades de portes obertes; actes ludicoculturals a l'espai públic; cinema fòrums, debats literaris, concerts; trobades regionals, nacionals i internacionals de ciutats membre, etc.

Trobareu més informació de la primera edició en l'enllaç següent:

<http://www.edcities.org/dia-internacional-cat/>

10. El Dret a la Ciutat Educadora, lema de l'edició 2017

El **Dret a la Ciutat Educadora** es proposa com una extensió del dret fonamental a l'educació, recollit en la **Declaració Universal dels Drets Humans** de 1948.

El dret a l'educació s'ha de garantir a tota la població, sense discriminació per raó d'edat, gènere, origen ètnico-cultural o estrat socioeconòmic. Alhora, les oportunitats de formació no es limiten a la formació reglada sinó que inclouen múltiples oportunitats educatives al llarg de tota la vida; oportunitats que els governs locals ofereixen conjuntament amb multiplicitat d'entitats, organitzacions, clubs, associacions educatives, esportives, culturals, socials, etc., el teixit empresarial, els mitjans de comunicació, etc.

Si en la primera edició del Dia Internacional reivindicàvem el paper educatiu dels governs locals, en aquesta es pretén posar l'accent en el treball dels agents educatius, com a aliats indispensables dels governs locals, en el projecte compartit de materialitzar el Dret a la Ciutat Educadora.

11. Quin rol juguen els governs locals a la Ciutat Educadora?

Els governs locals que afegeixen aquest atribut al seu nom, situen l'educació com a **eix central del seu projecte polític**. Això implica prendre consciència de que les diferents polítiques i actuacions que es proposen i es posen en marxa des de les diferents instàncies i serveis municipals (urbanisme, medi ambient, mobilitat, cultura, esport, salut, etc.) transmeten coneixements i eduquen en uns determinats valors i actituds.

A això s'hi suma també el compromís actiu de treballar per contrarestar els nombrosos fenòmens i factors deseducadors que encara persisteixen a les ciutats (violència, racisme, desigualtat, segregació de barris, predomini del cotxe per sobre del vianant, privatització i deterioració dels espais públics, entre altres). Fer front a aquests reptes importants comporta, necessàriament, la coordinació entre departaments i l'aposta per un treball transversal. Implica, també, actuar sumant sinergies amb la societat civil.

El govern local, per tant, assumeix en primera instància el compromís amb aquest model de ciutat, articulant una gran xarxa local d'actors educatius -públics i privats- al voltant del projecte comú de convertir l'espai urbà en un espai educador, on a més de facilitar l'accés a coneixements i sabers, es transmetin valors i actituds perquè les persones puguin desenvolupar les seves capacitats, viure i treballar amb dignitat i contribuir al desenvolupament de la seva ciutat.

12. Quin és el paper de l'escola i la família a la Ciutat Educadora?

La família i l'escola són les primeres instàncies de socialització i d'educació de les persones. La ciutat educadora no només reconeix la seva important funció, sinó que a més busca convertir la ciutat en una gran aula, on tots, petits i grans, puguem aprendre dels seus monuments i edificis emblemàtics, dels seus museus i centres culturals, dels seus parcs i jardins, de les seves institucions i serveis, del traçat dels seus carrers i del transport públic que permet desplaçar-nos, així com de les persones que viuen i/o treballen a la nostra ciutat.

A la ciutat educadora, per tant, l'escola obre les seves portes per treballar conjuntament amb moltes altres institucions i agents que també exerceixen un paper educador a la ciutat, amb l'objectiu de formar una ciutadania més ben preparada, crítica i corresponsable, capaç de fer front als reptes del segle XXI. Les propostes educatives per a la infància i la joventut, es complementen amb moltes altres al llarg de tota la vida, que abasten l'educació formal, no-formal i informal.

13. Quin és el paper de la societat civil a la Ciutat Educadora?

Els governs locals comparteixen la tasca d'oferir oportunitats de formació i d'educació al llarg de la vida amb multiplicitat d'entitats, organitzacions, clubs, associacions de caràcter educatiu, esportiu, cultural, social, etc., així com també amb el teixit empresarial, mitjans de comunicació, etc. Per tant, les entitats i organitzacions de la societat civil són indispensables en la construcció de la Ciutat Educadora. Analitzar l'impacte educatiu dels missatges que tots emetem i intentar potenciar els valors cívics i democràtics a favor d'una convivència millor a les nostres ciutats, és clau per avançar cap a aquest model de ciutat.

14. Per què és indispensable la participació ciutadana en la construcció de la Ciutat Educadora?

Com a administració més propera a la ciutadania, els governs locals són també la plataforma idònia per avançar cap a una democràcia participativa. Això implica crear espais de diàleg en què estiguin presents les diferents cultures i grups socials, i obrir els processos de presa de decisió a la ciutadania. La participació ciutadana és, per tant, motor de la transformació que experimenten les ciutats educadores, el que constitueix, en si mateix, un procés educador: és participant com les persones aprenen a ser ciutadans i ciutadanes compromeses, adquireixen interès i s'impliquen en la cosa pública, aprenen a dialogar i a respectar opinions diferents en la recerca de consensos.